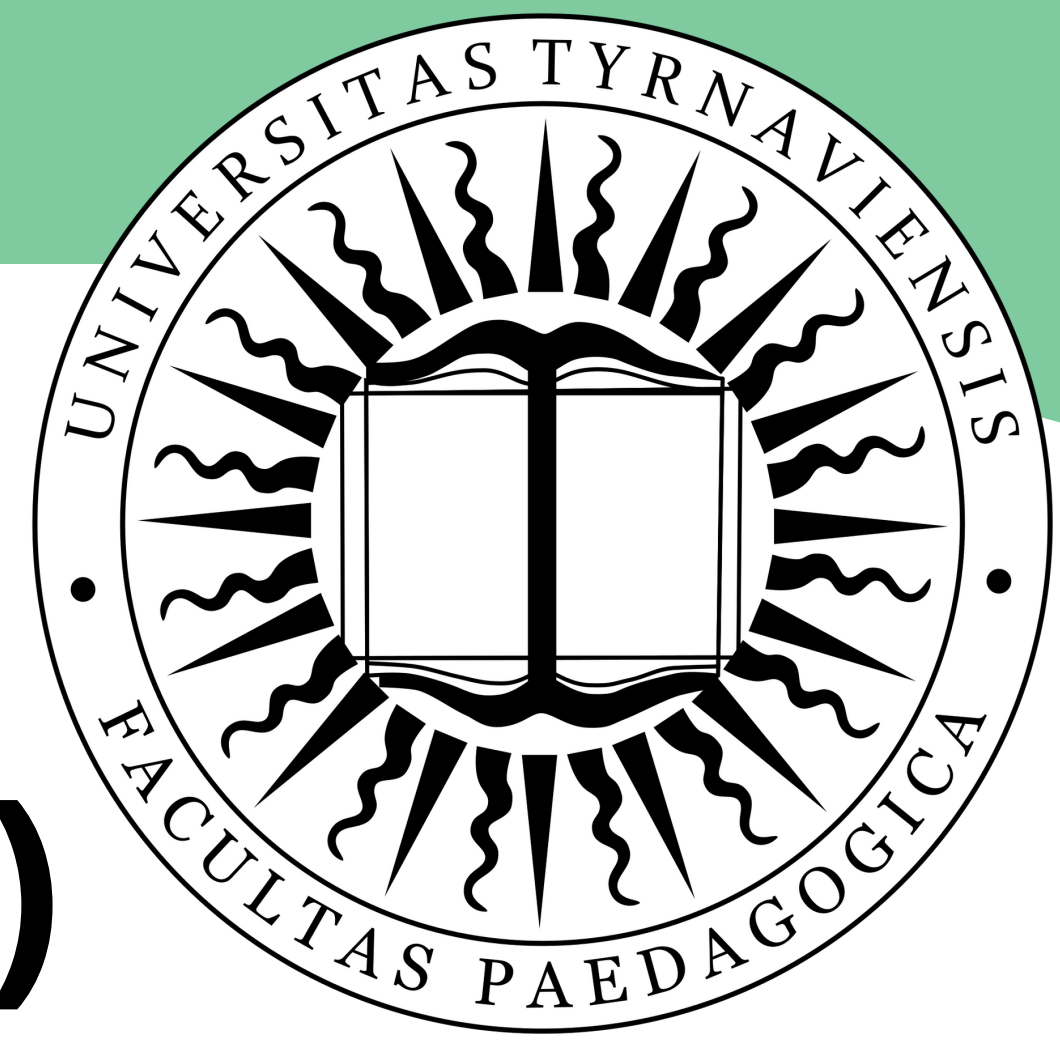

Historické pozadie vzdelávania nepočujúcich osôb na Slovensku (1. časť)

- ★ **Prvé školy – ústavy pre nepočujúcich vznikli v Bratislave (1833 – 1872, 1880 – 1892) a Liptovskom Mikuláši (1835 – 1849)**, no dlhšie nepretrvali. Ústav v Liptovskom Mikuláši však bol prvým izraelitským ústavom v Uhorsku.
- ★ Vrchol oralizmu nastal po **II. Medzinárodnom kongrese vzdelávania nepočujúcich v Miláne v roku 1880, kde sa podporil oralizmus a posunkovanie bolo zakázané**. Po ňom sa v nasledujúcich rokoch na Slovensku vytvoril konsenzus vo vzdelávaní nepočujúcich v Európe, ktorý spočíval v podpore oralizmu.
- ★ Koncom 19. storočia už na Slovensku neexistoval žiadny ústav pre nepočujúce deti. Sčítanie ľudu v roku 1900 ukázalo, že väčšina ľudí so zdravotným znevýhodnením nemala prístup k vzdelaniu ani k remeslu, mnohí zostali bez práce.
- ★ V prvej polovici 20. storočia vznikli nové **ústavy pre nepočujúcich v Jelšave (1901 – 1939), Kremnici (1903 – dodnes), Užhorode (1904 – ?)** v Podkarpatskej Rusi, **Bratislave (1905 – 1921, 1929 – dodnes), Dubnici nad Váhom (1921 – 1943), Komárne (1921 – 1939), Košiciach (1924 – 1938, 1945 – 1949), Lučenci (1939 – dodnes), Prešove (1942 – dodnes)** a v **Levoči (1950 – dodnes)**.
- ★ Centrom organizovanej ústavnej starostlivosti o nepočujúcich sa na Slovensku v 20. a 30. rokoch stala **Kremnica**, patrilo medzi najväčšie v Európe. Počas 20 školských rokov ústav absolvovalo až 4 752 žiakov.
- ★ Po **roku 1948** boli školy zoštátnené, **zaviedla sa povinná deväťročná školská dochádzka pre deti so zdravotným znevýhodnením**. Uplatnila sa prvá diferenciácia žiakov s poruchou sluchu na normálnych a mentálne znevýhodnených, ako aj na nepočujúcich a nedoslýchavých.
- ★ V 50. rokoch sa diskutovalo o využívaní posunkového jazyka vo vzdelávaní, no orálna metóda zostala dominantná.
- ★ Základné školy sa opätovne premenovali, od školského roka 1961/1962 **sa prestal používať výraz hluchonemí a nahradil ho výraz nepočujúci**. V tomto čase boli v Západoslovenskom kraji dve školy: jedna pre nepočujúcich v Bratislave na Hrdličkovej ulici (1833 – doteraz) a druhá pre nedoslýchavých v Bratislave na bývalej Hroboňovej ulici a súčasnej Drotárskej ceste (1955 – doteraz), v Stredoslovenskom kraji tiež dve školy: jedna pre nepočujúcich v Kremnici (1903 – doteraz) a druhá pre nedoslýchavých v Lučenci (1939 – doteraz) a vo Východoslovenskom kraji dve školy: jedna pre nepočujúcich v Prešove (1942 – doteraz) a druhá pre nedoslýchavých v Levoči (1950 – doteraz).

Pokračovanie na nasledujúcom plagáte...